

KARTA DYSKUSJI DO FILMÓW: „Let’s save Africa”, „Africa for Norway” Pomaganie a ludzka godność

CEL DYSKUSJI

Uwrażliwienie na stereotypy pojawiające się w kampaniach społecznych. Zachęcenie do krytycznej analizy przekazów medialnych powielających stereotypy. Podniesienie świadomości o zagrożeniach płynących z niewłaściwego pomagania.

PRZY JAKICH TEMATACH MOŻESZ WYKORZYSTAĆ TEN FILM I KARTĘ DYSKUSJI?

Stereotypy, pomoc humanitarna, godność osobista, światowa struktura władzy, relacje władzy, adekwatne pomaganie, mądre pomaganie, kontynent afrykański.

INFORMACJE O FILMACH

Filmy stworzyła norweska organizacja SAIH, która zrzesza studentów i pracowników naukowych norweskich uczelni. Jej motto to „edukacja dla wyzwolenia”. Organizacja zakłada, że edukacja jest najlepszą drogą do wprowadzenia globalnych zmian. Poprzez edukację, warsztaty, szkolenia i kampanie społeczne przekazuje młodym ludziom narzędzia do krytycznego myślenia. Dzięki nim młodzież może zabrać głos w publicznych debatach i stworzyć lepsze, bardziej sprawiedliwe społeczeństwo. SAIH promuje wolność dostępu do edukacji i wolność słowa. Co roku tworzy kampanię społeczną zaangażowaną politycznie, reagując na aktualną sytuację na świecie. Co roku przyznaje także nagrody za najlepsze i najgorsze społeczne kampanie pomocowe (www.rustyradiator.com). Więcej o organizacji na : <http://saih.no/english/>.

Karta dyskusji dotyczy 2 wybranych kampanii filmowych organizacji SAIH. Obie są parodią. Pierwszy film parodiuje „piosenki charytatywne” nagrywane przez celebrytów w reakcji na kryzysy humanitarne, w szczególności odnosi się do piosenki „[Do They Know It’s Christmas](http://www.youtube.com/watch?v=DoTheyKnowItsChristmas)”, nagranej

po raz pierwszy w 1984 roku, jako odpowiedź na klęskę głodu w Etiopii przez Band Aid.

Drugi film to parodia kampanii fundraisingowych*, jakie tworzą organizacje pomocowe, m.in. o kontekście powstania filmu „Africa for Norway” - opowiada w swoim wystąpieniu Anja Bakke Riise: www.youtube.com/watch?v=rEI8NzMpnho

* mających na celu zebranie pieniędzy

LINK DO TED TALK

„Africa for Norway” (03:44 min):

www.youtube.com/watch?v=oJLqyuxm96k

„Let’s save Africa: (03:26 min):

www.youtube.com/watch?v=xbqA6o8_WCO

PAMIĘTAJ!

Jako osoba prowadząca możesz zdecydować, które pytania zaproponowane poniżej wybierzesz do dyskusji i w jakim momencie dyskusji one padną (nie musisz trzymać się zaproponowanego porządku). Czuwaj nad tym, aby w trakcie dyskusji osoby uczestniczące nie oceniały siebie nawzajem, wypowiadały się w sposób osobisty, nie przerywały sobie. Nie ma dobrych i złych odpowiedzi na pytania w dyskusji - są różne perspektywy patrzenia na ten sam temat. Na zakończenie zarezerwuj sobie kilka minut, żeby podsumować dyskusję, zebrać najważniejsze wnioski, odnieść się do celów, zamknąć dyskusję i podziękować osobom uczestniczącym za

obecność i aktywność. Rekomendujemy wydrukowanie uprzednio wybranych pytań i pozwolenie osobom uczestniczącym na chwilę indywidualnego przemyślenia i zapisanie odpowiedzi przed rozpoczęciem dyskusji.

O CO WARTO ZAPYTAĆ PRZED PROJEKCJĄ FILMÓW?

- » Co wiesz o kontynencie afrykańskim?
- » Ile jest krajów w Afryce?
- » Ile stref klimatycznych?
- » Ile jest miast większych od Warszawy?
- » Co przychodzi Ci do głowy, kiedy słyszysz „Norwegia”?

DYSKUSJA PO FILMACH:

PYTANIA WPROWADZAJĄCE

- » Jakie emocje wywołały w Tobie te filmy?
- » Co czułeś/aś w trakcie i po obejrzeniu filmów? Czy np. Cię poruszyły, rozbawiły, znudziły?
- » Czy wcześniej widziałeś/aś podobne filmy?
- » Jak streściłbyś/abyś przesłanie tych filmów?

STEREOTYPY

- » Czy to, co zobaczyłeś/aś to pełny obraz tego, co dzieje się w Norwegii i w krajach Afryki?
- » Co to są stereotypy? Jak byś wytłumaczył/a to pojęcie swojemu koledze/koleżance?
- » Skąd się biorą stereotypy? Jakie są konsekwencje stereotypów?
- » Czy kiedykolwiek poczułeś/aś się skrzywdzony/a jakimś stereotypem?
- » Czy ta opowieść może prowadzić do stworzenia stereotypów o Norwegii? Jakie stereotypy mogą powstać o Norwegach po tym filmie?
- » Czy chciałbyś/abyś dodać jakieś informacje o Norwegii do tego filmu?
- » Co chciałbyś/abyś, aby znalazło się w filmie o Polsce?
- » Jakie stereotypy o krajach afrykańskich spotykasz?
- » Skąd czerpiesz wiedzę/informację o krajach afrykańskich?

STRUKTURA I RELACJE WŁADZY/ GODNOŚĆ OSOBISTA

- » Kto w obejrzanych filmach mówił jak rozwiązywać problemy?
- » Kto ma prawo mówić jak rozwiązywać problemy?
- » Czy możemy zdefiniować czyjeś problemy? Jak?
- » Jak się czujesz kiedy ktoś mówi jak rozwiązać Twoje problemy?

POMAGANIE

- » Dlaczego ludzie pomagają? Jakie mogą być motywacje do pomagania? Jakie korzyści z pomagania mają pomagający?
- » Jaką Ty masz motywację do pomagania? W jakie działania społeczne się angażujesz? Dlaczego akurat w to się angażujesz? W co lubisz się angażować?
- » Jaką rolę pełnią celebryci w kampaniach społecznych? Czy znasz osoby publiczne, które angażują się w pomoc/działania społeczne? Na czym polega ich zaangażowanie?
- » Czy umiesz podać przykład jakiejś „piosenki charytatywnej”? Jaką rolę pełnią „piosenki charytatywne”?
- » Po czym można poznać kampanie charytatywne? Czy są do siebie podobne? Czy twórcy używają jakiegoś schematu? Do czego może prowadzić używanie tych schematów?
- » Kiedy pojawiają się w mediach piosenki charytatywne? Na jakim etapie kryzysu humanitarnego?
- » Czy pomoc proponowana w filmach polepszyłaby życie jej odbiorców?
- » Czy każda pomoc jest dobra?
- » Czy w przypadku pomagania „cel uświęca środki”?
- » Co możemy zrobić, żeby pomoc była adekwatna?
- » Co możemy zrobić, aby pomoc nie naruszała godności osób, którym pomagamy?
- » Jakie zasady komunikacji powinny przestrzegać osoby lub organizacje zajmującą się pomaganiem innym?

PRACA NA CYTATACH

Jak osoby uczestniczące rozumieją poniższe sformułowania? Jakie skojarzenia w nich wzbudzają poniższe fragmenty wypowiedzi? Porozmawiajcie o każdym osobno, albo wybierzcie wspólnie jeden, na temat którego chcecie dyskutować. Możesz wydrukować cytaty na osobnych kartkach i powiesić w kilku miejscach w sali, a następnie poprosić osoby uczestniczące, żeby ustawiły się przy tym cytacie, o którym chcą dyskutować.

„AFRICA FOR NORWAY”

- » „Afryko, musimy coś zrobić dla Norwegii!. Musimy zebrać farelki, wysłać je do Norwegii, przestać im trochę ciepła, światła i uśmiechu”
- » „W Norwegii dzieci zamarzają. Musimy im pomóc!”
- » „Nie możemy zamykać oczu, przecież widzimy, że zamarzają. Jako zatroskani Afrykańczycy, wyślijmy swoje grzejniki!”

„LET'S SAVE AFRICA“

„Prezenty, które ze sobą przywozimy, dla nas niewiele znaczą, ale wywołują ogromny uśmiech na ich twarzach!”

„Mają tak niewiele, ale nadal się uśmiechają”

„Tylko za 9 dolarów możesz wiele zmienić w życiu tych małych, biednych aniołków. Sięgnij do swego serca, a potem do kieszeni. Razem możemy uratować Afrykę!”

Napisz nam jak udała się dyskusja: edukacja@pah.org.pl (chętnie zobaczymy też relacje zdjęciowe i filmowe). Zaangażuj się w działania edukacyjne Polskiej Akcji Humanitarnej: www.pah.org.pl/edukuj

Opracowała: Agnieszka Bajtyngier

Konsultacje: członkowie i członkinie sieci trenerskiej Polskiej Akcji Humanitarnej

Korekta: Dominika Kamińska

Skład: Monika Wiśniewska

Karta powstała w ramach projektu „Narzędziownik krytycznego/ej edukatora/ki” współfinansowanego w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Karta jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Polskiej Akcji Humanitarnej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2017. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej. Treść licencji jest dostępna na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>